

nr. 47 lente 2005

Het Hoornblad

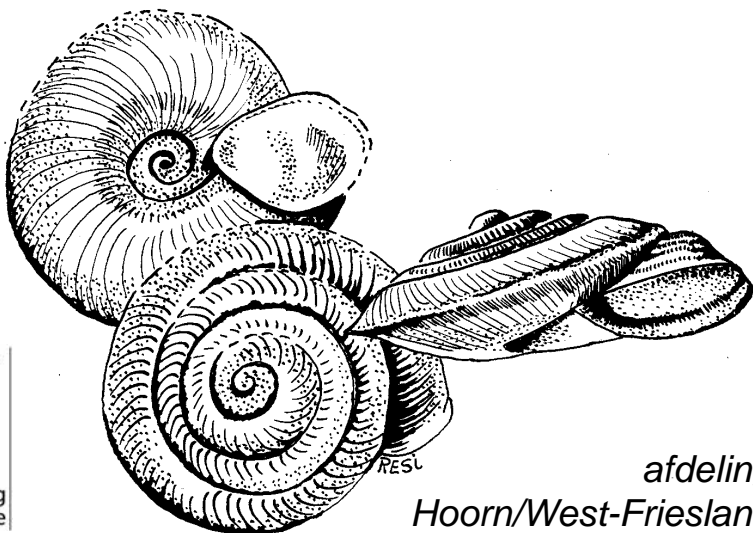
BOERENKNOOPJE

DOORSCHIJNENDE GLASSLAK

STEENBIKKER

KNNV
vereniging
voor veldbiologie

afdeling
Hoorn/West-Friesland

Informatie en mededelingenblad van de KNNV-afdeling Hoorn/West-Friesland

Verschijnt 4x per jaar (januari, april, juli en oktober)

Sluitingsdatum kopij: 4 juni 2005

Redactie: Jan en Ina Marbus, Dorpsstraat 10A, 1689 EV Zwaag

Egbert Baars, Yellowlaan 24, 1695 HV Blokker

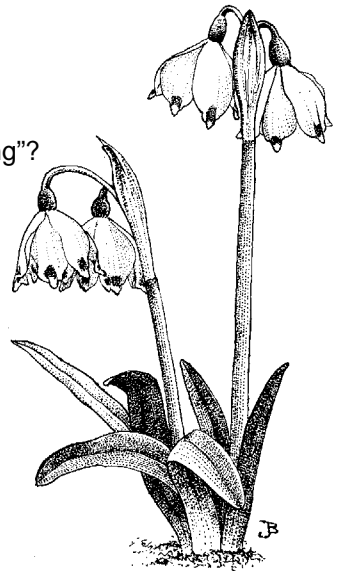
e-mail: dehoornbloem@hoorn.knnv.nl of info@hoorn.knnv.nl

Internet: <http://www.knnv.nl/hoorn>

Verzending: Willy Mantel, Schout 57, 1625 BR Hoorn

Inhoud van Het Hoornblad Nr. 44

- blz. 3 Activiteitenprogramma voorjaar 2005
- 4-5 Toelichting
- 6-8 Van de bestuurstafel
- 8 Busexcursie Voorne
- 9 Jaarvergadering 22 februari 2005
- 10 IJsvogel
- 11 Verslag excursie "Duin en Kruidberg"
- 11 Ogen op steeltjes
- 12-13 Plantenwerkgroep
- 14-17 Vlinderproject en fotowedstrijd
- 18 Vlinderwerkgroep
- 19-21 Gaat het slecht in het reservaat "Zeevang"?
 - 22 Inventarisatie "Suyderbraeck"
 - 22 Hemelvaartkamp Texel
 - 23 Vogelwerkgroep
 - 24 Vogelcursus
- 24-25 Zeevangtelling
- 26-27 Huiszwaluwen
- 28 De Hoornbloem
- 29-30 Bijzondere waarnemingen

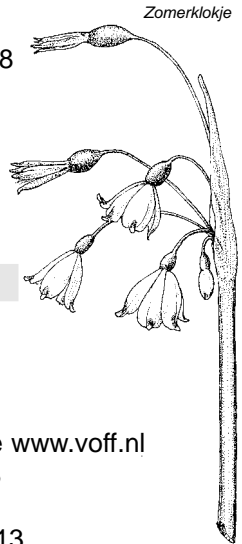

Bij de voorplaat: slakken, door Resi Zabel.

Activiteitenprogramma

APRIL

- zondag 3 **Wandelexcursie** om polder Katwoude, zie vorige "Hoornblad"
- maandag 4 **Bijeenkomst** Vlinderwerkgroep, zie pagina 18
- woensdag 13 **Excursie** Plantenwerkgroep, zie pagina 13
- woensdag 13 **Start Vogelcursus**, zie pagina 24
- donderdag 14 **Bijeenkomst** Vogelwerkgroep, zie pagina 23
- zaterdag 16 **VV in Delft**, zie "Natura" no. 1 - 2005
- zaterdag 23 **Excursie** "Zwanenwater", zie toelichting

MEI

- zondag 1 **Excursie** Vlinderwerkgroep, zie pagina 18
- 4 t/m 8 **Hemelvaartkamp** Texel, zie pagina 4 en 22
- donderdag 12 **Excursie** Vogelwerkgroep, zie pagina 23
- maandag 16 **Excursie** Vlinderwerkgroep, zie pagina 18
- 21 & 22 **2000-soortenweekend** in Kennemerland, zie www.voff.nl
- zaterdag 21 **Vlinderworkshop** in "De Terp", zie pagina 18
- zondag 22 **Busexcursie** Voorne, zie pagina 4 en 8
- woensdag 25 **Orchideeënexcursie** Hoofddorp, zie pagina 13
- zaterdag 28 **Excursie** Vlinderwerkgroep, zie pagina 18

JUNI

- zaterdag 4 **Excursie** "Oostvaardersplassen", zie toelichting
- zondag 5 **Vlinderworkshop** in "MAK Blokweer", zie pagina 18
- woensdag 8 **Excursie** Plantenwerkgroep, zie pagina 13
- zaterdag 11 **Carexendag** in "De Schothorst", zie "Natura" no. 1 - 2005
- zondag 19 **Zeegatwandeling**, zie toelichting
- woensdag 29 **Excursie** Plantenwerkgroep, zie pagina 13
- 29 t/m 2 juli **Werkdagen** "Landje van Naber", zie toelichting

JULI

- zaterdag 2 **Fietsexcursie** "Leekerlanden" en de "Koggen", zie toelichting
- zaterdag 9 **Vlinder- & Libellenexcursie** in "Duin en Kruidberg", zie toelichting
- zaterdag 16 **Grauwe kiekendief-excursie**, zie pagina 23
- vrijdag 29 **Nachtvlinderexcursie**, zie pagina 18

AUGUSTUS

- zaterdag 6 **Excursie** Vlinderwerkgroep, zie pagina 18
- 27 & 28 **Vogelfestival**

Toelichting activiteitenprogramma

*De meeste excursies starten bij de kleine P aan het Dampten in Hoorn, even voorbij de begraafplaats. Vanaf de trein (en de fietsenstalling) is het 8 minuten lopen.
Bel bij twijfelachtig weer even naar de vermelde contactpersoon.*

Zaterdag 23 april: excursie "Zwanenwater"

Het "Zwanenwater" is ± 600 ha groot en in bezit van Natuurmonumenten. Het dankt zijn naam aan de zwanen die hier in de 17de eeuw gefokt werden. De grote verschillen in het gebied: zoute wind, stuivend zand, sterk wisselende waterstanden, hoog en laag, zon en schaduw, nat en droog maken dit gebied zo heel bijzonder.

Er zijn 2 kijkhutten om watervogels waar te nemen. De Lepelaarkolonie is van enige afstand ook te zien. Neem uw lidmaatschapkaart NM mee.

Vertrek parkeerplaats Dampten om 09:00 uur en terug omstreeks 13:30 uur. Inlichtingen bij Wil Liefing (0299) 69 02 12.

Woensdag 4 mei t/m zondag 8 mei: Hemelvaartkamp Texel

De belangstelling voor dit kamp op Texel is bijzonder groot gebleken. Dusdanig zelfs dat de kampeerboerderij vol zit. We kunnen alleen nog mensen op de wachtlijst zetten voor het geval er iemand afvalt. U kunt zich aanmelden bij Eric de Vroome (0229) 57 10 78, meer informatie op pagina 22.

Zondag 22 mei: busexcursie Oostvoorne

Vandaag gaan we de duinen tussen Oostvoorne en Rockanje bezoeken. Het meest bekende plekje in dit gebied is het "Quackjeswater". Maar behalve dit duinmeertje is er in het "Voornes Duin" nog veel meer te zien en te beleven. In het duingebied zijn diverse wandelingen mogelijk door duin, bos en over het strand en naar diverse vogelkijkhutten. Behalve vogelaars zullen plantenliefhebbers vandaag ook zeker aan hun trekken komen. Het wordt een lange dag, dus voldoende eten en drinken mee! Zie ook pagina 8.

Vertrek is deze keer bij het Transferium in Hoorn (achter het NS station). De bus vertrekt om 07:15 uur. Terug omstreeks 18:30 uur. Kosten KNNV-leden € 10,-. Informatie en opgave bij Eric de Vroome (0229) 57 10 78.

Zaterdag 4 juni: Oostvaardersplassen

Deze keer bezoeken wij de "Oostvaardersplassen" eens op een andere wijze dan gebruikelijk. Onder leiding van boswachter Teun Koops van Staatsbosbeheer gaan we een kijkje nemen in de normaal niet toegankelijke schuilhut de Schollevaar. Hier heb je een prachtig uitzicht op de Aalscholverkolonie. Natuurlijk bezoeken we ook de schuilhut de Zeearend. Omdat een flink deel van de excursie door gesloten gebied gaat is het aantal deelnemers beperkt tot 20 mensen. Let op: vol is vol, dus geef je daarom zo snel mogelijk op bij Cor van der Velden (0229) 23 19 10.

Vertrek vanaf het Dampten om 09:00 uur, terug omstreeks 14:00 uur.

Zondag 19 juni: Zeegatwandeling

Vandaag gaan we de "Zeegatwandeling" lopen, die in "Natura" van september 2001 staat beschreven, langs het IJsselmeer en door de "Zeevang". De wandeling begint bij de "Bannepaal" in Schardam om 09.30 uur. Vertrek vanaf het Dampten om 09:00 uur vanaf de parkeerplaats. Terug omstreeks 14:00 uur. De lengte van de wandeling is \pm 8 km.

Inlichtingen Anneloes ter Horst (0226) 45 29 90.

Woensdag t/m zaterdag 29 juni t/m 2-7 juli: werkweek Landje van Naber

Op woensdag tot en met vrijdagavond van 19:00 uur tot 21:00 uur kun je hooien, sjuuwen, plaggen, greppelen of... prutten op ons "Landje van Naber" in de Grote Waal in Hoorn. Op zaterdag zijn we bezig van 10:00 uur tot 13:00 uur. Voor koffie e.d. wordt steeds gezorgd. Doe mee, help mee en geniet van dat oud-Hollandse buitenwerk!

Inlichtingen Jan-Pieter de Krijger (0229) 23 97 24

Zaterdag 2 juli: fietstocht Leekerlanden en omgeving

De fiets is nog steeds een prachtig vervoermiddel om op rustige wijze een landschap globaal te verkennen. Het gebied van de "Koggen" leent zich goed voor een tochtje om te zien hoe de nieuwe herinrichting een combinatie oplevert van grasland, bollenland, natuur en recreatie.

We vertrekken om 9:30 uur van het Dampten in Hoorn en zijn om ca. 12:00 uur terug o.l.v. Jan Marbus (0229) 23 04 19.

Zaterdag 9 juli: "Duin en Kruidberg", vlinders en libellen

Onder leiding van Joop Floor gaan we vandaag in het voor hem zeer bekende duingebied "Duin en Kruidberg" op zoek naar vlinders en libellen. We hebben van Natuurmonumenten toestemming om van de paden af te wijken, wat op zich al bijzonder is. Het zien van vlinders en libellen is zeer weersafhankelijk. Maar als het weer wat tegen zit is de wandeling toch zeer de moeite waard. Vertrek vanaf het Dampten om 09:00 uur. Vertrek vanaf de parkeerplaats bij "Duin en Kruidberg" om ca. 10:00 uur (is op loopafstand van NS station Santpoort-Noord). Terug omstreeks 15:00 uur. Brood mee dus. Informatie bij Eric de Vroome (0229) 57 10 78.

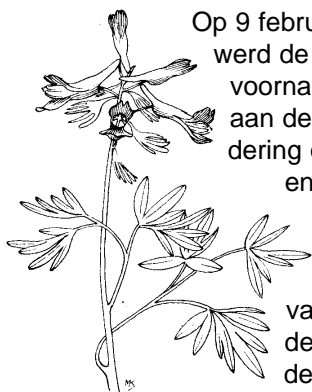
**BETER OP DE FIETS!
DAN VERVUIL JE NIETS**

Rondbrengers van Het Hoornblad: willen jullie ons op tijd waarschuwen of je begin juli op vakantie bent en of je iemand anders hebt gevonden die jouw wijk wil doen?

Bedankt namens Piet & Willy Mantel, Schout 57, Hoorn (0229) 23 05 91.

Van de Bestuurstafel

Op 15 december 2004 en op 9 februari 2005 kwam het bestuur weer bijeen en werden de bekende agendapunten doorgenomen en nieuwe acties of problemen toegevoegd. Dat waren o.a. de (eventuele) jachthaven in Scharwoude. Dit naar aanleiding van een krantenbericht in het NHD van 18-11-2004. Verder het geplande bedrijventerrein aan de Jaagweg in de gemeente Wester-Koggenland. Verder kwam ter sprake dat we ons ledenbestand eens gaan opschonen. Daarnaast staat de polder "Zeevang" hoog op activiteitenlijst.

Op 9 februari 2005 werd de vergadering voornamelijk gewijd aan de jaarvergadering op de 22ste en verder aan meer informatie over de punten van de vergadering van 15 december 2004. Verder

werd verder gesproken over het verdwenen bord bij "onze boom". Over het verloop van de verschillende zaken kunt u elders in dit "Hoornblad" lezen.

DIJKVERSTERKING ENKHUIZEN-HOORN

Door de projectontwikkelaar Arcadis werd ons op 23 februari 2005 de hernieuwde natuurtoets toegezonden. Een en ander had betrekking op het feit dat we niet gelukkig waren met de aangeboden natuurcompensatie. Het

resultaat is dat het dijkversterkingsplan voor sectie 9 (Vogelreservaat "De Nek") er anders uit gaat zien. De buitenzijde blijft behouden in verband met de aanwezigheid van de slakkensoort **STEENBIKKER** en verder zal de binnenzijde zo weinig mogelijk worden aangetast door het binnentalud relatief steil te houden waardoor het ruimtebeslag op het reservaat heel beperkt blijft.

Daarnaast zal compensatie worden aangeboden door de kleiputten in de omgeving van Venhuizen met elkaar te verbinden. Zo ontstaat er een totaal aaneengesloten gebied.

De dijk in de omgeving van het "Julianapark" (sectie 11/12) zal ook anders worden dan eerder werd voorgesteld. De binnendijkse sloot wordt smaller, evenals de buitenwaartse asverschuiving. Hierdoor wordt de aantasting van het park nihil. De populieren langs de dijk zullen worden herplant.

Hiermee kunnen wij leven en wij hebben inmiddels onze instemming met deze gang van zaken gegeven.

DE LEEKERLANDEN

Het bedrijventerrein dat langs de Jaagweg had moeten verschijnen is voorlopig van de baan. U heeft hier over kunnen lezen in de lokale bladen. De gemeente Wester-Koggenland vond het noodzakelijk zich hieruit terug te trekken. Dit had tot gevolg dat (althans voorlopig) door deze gemeente geen medewerking wordt verleend voordat andere zaken deze gemeente betreffende tot een goed einde zijn gebracht. Wanneer we echter GS beluisteren (op 7 maart

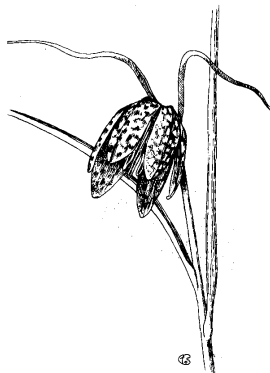
2005) is men niet gelukkig met de gang van zaken en wil men trachten alsnog de gemeente Westerkoggenland benaderen om anders over de situatie na te gaan denken.

JACHTHAVEN IN SCHARWOUDE

Enkele weken geleden werd de KNNV uitgenodigd door Rekreatieschap West-Friesland (RSW) en de Watersportvereniging Scharwoude (WSV) om te praten over een mogelijke jachthaven voor de WSV in Scharwoude. Ons werd een plan voorgesteld waar het RSW wel idee in had. Ons werd ook een reactie gevraagd. Wij hebben het plan mogen meenemen en hebben dat verder bestudeerd. In "Het Hoornblad" nr. 46 van winter 2005 heeft u er meer over kunnen lezen.

Het probleem in het plan was echter dat werd gesuggereerd dat gemeente en bewoners van Scharwoude al min of meer met het plan akkoord waren gegaan. Achteraf bleek niets minder waar. Integendeel zelfs, de Scharwoudenaars waren geheel niet gecharmeerd hierover en het plan moest nog worden aangeboden bij de commissie Grondgebied van de gemeente Westerkoggenland. De KNNV was aanwezig bij de presentatie van het plan aan deze commissie. Met een krappe meerderheid vond de commissie het plan goed om verder naar de gemeenteraad te dragen. De problemen lagen alleen nog in het feit dat min of meer een verzoek werd gedaan door de WSV om een financiële bijdrage. En dat ging de commissie net even te ver.

De WSV zou verder een info-avond beleggen voor de inwoners van Scharwoude gezien de commotie die was ontstaan. Deze werd belegd in "De Grost" in Grosthuizen. Ook daar werd het plan door de inwoners van Scharwoude van tafel geveegd. In Scharwoude werd door een aantal

bewoners met medewerking en advies van de KNNV en de VBIJ een Stichting opgericht genaamd "Scharwoude groen". Deze heeft inmiddels de oprichtingsakte laten passeren en staat ook ingeschreven in de KvK in Hoorn. Zij zullen de gemeentelijke politieke partijen gaan benaderen en spreekijd aanvragen bij de fractievergaderingen. Indien nodig zullen zowel de KNNV als de VBIJ ondersteuning verlenen.

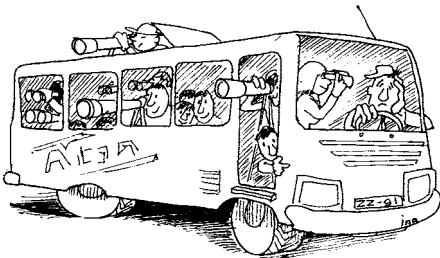
Gezien de redactie van het plan waarin als het ware werd gesuggereerd dat een en ander al akkoord was, heeft ondergetekende links en rechts bij de verschillende instanties een aantal vragen neergelegd. De antwoorden waren soms onthutsend of versterkten een mening. Ik kan hierover verder (nog) niet ingaan. Het laatste woord is hierover nog niet gezegd.

DE KNNV-BOOM

Zoals u weet is "onze" boom verplaatst naar een betere omgeving. Tijdens de werkzaamheden m.b.t. de nieuwe schouwburg werd het herinneringsbord beschadigd. De aannemer nam dit voor zijn rekening en er werd een nieuw bord vervaardigd en geplaatst. Helaas dit bord verdween op een (zoals zo vaak in dit soort gevallen) onbekende wijze. Wij hebben hierover contact opgenomen met de gemeentelijke plantsoendienst. Het Rayon 1 heeft staan dreggen in de sloot in de nabijheid en verder gekeken op hun werkterrein. Helaas onvindbaar. Het Rayon 1 heeft thans aangeboden om (voor hun rekening) een nieuw bord te maken en bij "onze" boom te plaatsen.

De informatiepanelen op de Omringdijk bij "De Nek" en bij "De Hulk" zijn onlangs door onze afdeling verwijderd, omdat ze aan een opknapbeurt toe waren. Er wordt inmiddels nagedacht over een nieuwe invulling.

Michel Kleij, voorzitter

Busexcursie Voorne

22 mei 2005

De Beer aan de westkant van het eiland Rozenburg was een topper als natuurgebied. Beroemd om zijn groene strand en de broedkolonie van **GROTE STERNS**. In de 60er jaren werd het eiland inclusief De Beer vergraven tot Europoort. Natuurbeschermers die zich in zetten voor het natuurbehoud in die tijd spraken over "Voorne in de branding".

Dat Voorne nog steeds in de branding ligt en toch geweldige natuurwaarden kent hopen we op deze dag te ervaren en te beleven. Zowel qua vogels als planten zeer de moeite waard. "Hotspots" op Voorne zijn de vogelboulevard, het "Brede Water" en het bezoekerscentrum "Tenellapas" met heemtuin van wijlen Cees Sipkes. Afhankelijk van het weer kan een bezoek aan de "Westplaat" op de zuidelijkste punt van de Maasvlakte ook erg mooi zijn, alleen al landschappelijk een beleving.

Het contrast tussen de wereldhavenactiviteiten en de rijke flora en fauna van "Voorne's Duin" komt hier dus wel in beeld. **BLAUWBORSTEN**, **KLEINE ZILVERREIGERS**, **GEORDE FUTEN** naast orchideeën en **TEER GUICHELHEIL** en de op de achtergrond steeds aanwezige containers, electriciteitscentrale en rafinaderijen....

Opgave zie verder toelichting blz. 4.

Jaarvergadering

22 februari 2005

Op 22 februari werd door het bestuur verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid in 2004 en vooruit gekeken naar 2005.

Het aantal leden dat een dergelijke vergadering bezoekt is nooit zo hoog. En dat was jammer. Want na de vergadering werden we getrakteerd door Egbert Baars op een aantal mooie platen van vlinders die hij in Hongarije door middel van fotografie het eeuwige leven heeft gegeven.

Tijdens de vergadering kwamen allerlei zaken aan de orde zoals de verschillende gemeentelijke bestemmingsplannen, de dijkversterking langs het IJsselmeer, de bomenkap langs de dijk van de Beemster, en nieuwe ontwikkelingen langs het IJsselmeer bij Scharwoude waar een watersportvereniging uit Schardam een nieuwe jachthaven wil aanleggen.

En zo zijn we op een behoorlijk aantal plekken in ons werkgebied bezig. Het is heel veel en het bestuur doet het bijzonder graag. Dat houdt uiteraard niet in dat hier of daar wel eens foutje wordt gemaakt. Maar wij durven toch wel te denken dat ons dit vergeven wordt. En anders is er altijd de jaarvergadering, of de telefoon!

Wij hebben aan u voorgesteld om akkoord te gaan wanneer we Cees Schaper benoemen tot erelid van onze afdeling. Een en ander in verband met het feit dat Cees enorm veel doet aan natuurbehoud en bescher-

ming in West-Friesland. Bovendien laat hij iedereen kennis nemen over wat hij weet over de natuur. En je kunt altijd een beroep op hem doen. Het fijne is nu dat iedereen zonder enige uitzondering akkoord ging met het door het bestuur aangedragen voorstel.

Ook financieel gaat het goed met onze afdeling. Dankzij de inzet van heel veel mensen op velerlei gebied en bovendien de inzet van onze penningmeester. Hij let echt wel op waar het geld blijft (en ook komt!).

Dit jaar zijn we 60 jaar jong! En dat moet worden gevierd! Het hoogtepunt van onze activiteiten zal plaatsvinden op het weekend van 1 en 2 oktober in het "MAK Blokweer". Dat kunt u alvast noteren. Een feest kost altijd geld. Wij hebben dan ook voor dit jaar een bedrag uitgetrokken van € 3.500,-- om verschillende dingen te kunnen bekostigen.

Michel Kleij, voorzitter.

I Jsvogel

Op donderdag 10 februari hield Rutger Polder voor onze Vogelwerkgroep een verhaal over de broedsuccessen van **IJSVOGELS** rond Alkmaar. In een fraaie beamerpresentatie met film zagen we hoe sinds 2000 **IJSVOGELS** gebruik maken van een aangeboden verticale wand in de tuin bij de VSM op industriegebied "Beverkoog".

Aangezien in en rond Hoorn in toenemende mate **IJSVOGELS** gesignaleerd werden, vroegen we Rutger om adviezen voor het maken van een IJsvogelwand. Rapportages van Landschap Noord-Holland en Marc Bosch waren al beschikbaar. Toen eind februari in het Julianapark een IJsvogelpaartje zelfs paargedrag vertoonde werd het hoog tijd voor actie!

Een gesprek op de rayonpost van de gemeente met de chef Ko Koning en medewerker resulteerde in een afspraak ter plekke te gaan kijken. En toen viel de winter in.... Meer dan 30 centimeter sneeuw en een paar nachten stevige vorst sloot al het open water

af. We vreesden het ergste... Maar toen de dooi inviel werden er op 8 en 9 maart alweer **IJSVOGELS** gezien.

Vrijdag 11 maart met de mensen van de gemeente de potentiële lokaties beoordeeld, leuk was dat toen ook een **IJSVOGEL** in de buurt zat.

Op maandag 14 maart kwam er een kraantje waarmee op 3 plekken een steile wand van 2 meter breed gemaakt is. Compleet met zitstokken ziet het er zeer IJsvogelgeschikt uit. En nu afwachten of die vogels dat ook vinden....

Boy Lodewijks & Jan Marbus

NB. De IJsvogelwerkgroep van Rutger Polder ontving op 14 februari uit handen van provinciaal statenlid Gerard le Belle de Valentijnsprijs van D'66.

Wandelexcursie "Duin en Kruidberg"

6 maart 2005

Langlaufen in Noord-Holland. Dat zie je niet vaak. Maar vandaag kwamen we diverse mensen op de lange latten tegen in het duin.

Het dikke pak sneeuw dat in de week ervoor was gevallen maakte van de wandeling een unieke gebeurtenis. Het was ook nog eens zonnig en omdat het al maart was werd het zelfs warm. Het was of we op wintersport waren.

In de sneeuw hebben we allerlei vaak mysterieuze sporen gezien van grote en kleine dieren, zoals herten, hazen en vossen. Een verkleumde muis liet zich vangen en at in de hand gretig van een aangeboden boterham met kaas.

Planten hebben we niet gezien, die waren allemaal bedekt door sneeuw. De **SCHOTSE HOGLANDERS** moesten het dan ook doen met de schors van bomen, want zelfs voor hen was de sneeuwlaag te dik. Vogels waren vooral te zien aan de rand van het bos vlak bij de huizen, waar de grond door sleeënde kinderen onder de sneeuw vandaan werd getoverd.

Maar het betoverende landschap maakte van deze excursie een onvergetelijke.

Eric de Vroome

Ogen op steeltjes

Trouwe lezers van "Natura" hebben natuurlijk al hun slakkenzoekkaart ter hand genomen, want het nieuwe waarnemingenproject gaat over **SLAKKEN!**

Na het succes van voorgaande thema's hopen we dat ook hier meer aandacht voor een verguisde diergroep meer kennis en begrip daarover genereert,

al was het alleen al dat je weet welke soorten in je eigen tuin leven.

Tijdens de knoppenexcursie in het Dwaalpark resulteerde de slakkenkaart indirect al in een voor ons nieuwe vondst: de **HEESTERSLAK!** Heel leuk!

Attendeer ook anderen op het verkrijgbaar zijn van posters, kaarten en slakkenkrantjes.

Plantenwerkgroep

Het winter “binnen” seizoen is voor de plantenwerkgroep zo goed als achter de rug.

De januaribijeenkomst was gevuld met een quiz van 12 vragen, makkelijke en moeilijke. Bijv. welke van deze planten hebben doorns: **BERBERIS**, **BRAAM**, **Roos**. **Roos** en **BRAAM** hebben stekels, los te breken vanaf de tak, en **BERBERIS** heeft doorns. Doorn is een vervormde tak en zit aan het eind van een takje. Het gezegde “geen roosje zonder doorns” moet dus eigenlijk zijn “zonder stekels”.

De varens kwamen ook aan de beurt. Ze blijven lastig vooral zonder sporen. 5 februari stond in het teken van de Botanische Dag in Dronten met als titel: “Rijkdom van de IJsselmeerpolders”. We waren daar met 9 mensen van onze afdeling.

Bij de eerste lezing over actuele vondsten in Flevoland werd de polder vergeleken met Gelderland. Planten zoals **STRIJK-** en **DOPHEIDE** zijn er nog weinig in de polder. Maar geel/witte **OSSETONG** en **GOUDKNOEPE**, echte duinplanten, worden wel in de polder gevonden.

De tweede spreker besprak de orchideeën en het beheer van gebiedjes waar ze groeien, ze doen dit samen met IVN en gemeente. Uit hun waarnemingen bleek dat **RIETORCHISSEN** een nogal verschillend uiterlijk hebben. De **GEVLEKTE RIETORCHIS** (half mei) bloeit eerder dan de gewone **RIETORCHIS**.

De derde lezing ging over een belangrijk item: “digitale gegevensopslag”.. Dit wordt in onze afdeling door Anneloes gedaan met een speciaal programma.

Na de pauze waren de varens aan de beurt. Het “Kuinderbos” leverde ca. 28 verschillende soorten op. Er is een zuur en kalkrijk gebied. Door de steeds grotere bomen en struiken in de loop der jaren verdwijnen helaas sommige varensoorten door te kort licht. Ook strenge vorst laat bijv.

TONGVARENS verdwijnen. De aanwezige **GESCHUBDE MANNETJESVAREN** en **ZACHT NAALDVAREN** zijn waarschijnlijk uit Engeland afkomstig. Maar hoe? De **BLAASVAREN** (kalk) was er aanvankelijk veel, nu veel minder. Ook de **BRAAM** kan erg woekeren ten koste van het licht voor varens.

De laatste lezing ging over de floristische bijzonderheden rondom Lelystad. Deze bestonden uit 400 soorten waaronder de erg woekerende **GROTE WATERNAVEL**. Er komen daar bijzondere en rode lijst soorten voor zoals:

RIETORCHIS, **LANSVAREN**, **MANNETJESVAREN**, **BOSTULP**, **GEELHARTJE**, **FRAAI-** en **ECHT DUIZENDGULDENKRUID**, **WILDE TIJM**, **AARDAKER**, **BLAUW WALSTRO**, **AGRIMONIE** en **STIJVE OGENTROOST**.

Het was een leuke dag, soms iets te veel statistieken ten koste van de dia's met de planten.

De mossen kwamen op onze middag in februari aan de beurt. In ons gebied zijn niet al te veel soorten, daarvoor missen we duinen en bossen waar meer verscheidenheid van mossoorten zijn.

De vorst en sneeuw in maart hebben de knoppengroei aan de bomen en struiken wat geremd. Maar een dagje in de warmte maakt dat de knoppen al duidelijker werden om te determineren

op onze knoppen middag op 15 maart. Bij de **HAZELAAR** was het vrouwlijke rode bloempje goed te zien. Toch is het niet eenvoudig de verschillende onderdelen te herkennen en benoemen om vlot te zien tot welke boom de te determineren tak behoort.

De temperatuur op de 15de maart was al \pm 19 graden zodat de bomen en struiken snel in blad zullen komen. Er vlogen al hommels, zoals de **AARD-** en **WEIDEHOMMEL** in de tuin van "De Hoornbloem".

De komende maanden zullen we weer buiten onze bezigheden hebben:

Alle excursies zijn van 13:30 tot 15:30 uur, behalve die van 25 mei. Iedereen is zonder aankondiging welkom op deze plantenexcursies. Alleen voor 25 mei moet je je tijdje aanmelden.

13 april: "Suyderbraeck"

We gaan vooral het bosperceel (no. IX en X) bekijken. Het is de bedoeling dit gehele terrein 5 jaar te volgen in zijn ontwikkeling. Dit wordt het 2de jaar.

25 mei: Orchideeën Hoofddorp

Start: trein 9:13 uur station Hoorn. In Hoofddorp vlakbij het station zijn vele plekken waar orchissen voorkomen. We lopen o.l.v. Roelie de Regt langs de rijke bermen naar de "Heijmanshof" (ca. 2 km). Daar kunnen we lunchen, en genieten van deze mooie tuin met zijn verschillende biotoopjes. Terug ca. 15:30 uur. Deze excursie staat open voor elke KNNV'er maar opgave van tevoren is zeer gewenst! (0229) 23 04 19

8 juni: "Landje van Naber"

Monitoring van orchideeënstukje en schelpenstrandje.

29 juni: "Suyderbraeck"

Nu de overige stukken.

Na dit kwartaal stop ik na 7 jaar als coördinator van de plantenwerkgroep. Natuurlijk blijf ik wel bezig met de plantenwerkgroep als lid. Ik hoop dat er iemand is die deze taak van mij overnemen wil. De plantenwerkgroep is het waard om het goede werk te blijven doen als interessante en boeiende hobby.

Willy Mantel

Ad Roobeek meldde: langs de Drechterlandse weg, ter hoogte van de geluidswal te Grootebroek vrijdag 11 februari volop **KLEIN HOEFBLAD** in bloei. Tevens een veldje met (veld?) **EREPRIJS**. Nabij het gemaal op de dijk ook daar het eerste **KLEIN HOEFBLAD** op vrijdag 11 februari.

Tineke Horstman zag op 5 januari het eerste **SPEENKRUID** bloeien!

Vlinderproject

Verslag 2004

Dit is het verslag van het derde jaar van het 5-jarige vlinderproject. Dit jaar verliep het onderzoek van januari t/m november. In deze periode zijn wederom 17 dagvlindersoorten in onze regio onderzocht en geregistreerd.

Dankwoord

Dit jaar hebben er 81 mensen, tegen 120 in 2003 en 171 in 2002, meegewerkt aan het vlinderproject. Dankzij deze mensen waren er veel meldingen van dag- en nachtvlinders. De medewerking van bibliotheken, de plaatselijke en regionale pers heeft wederom bijgedragen tot een aardig overzicht van de vlinderstand in 2004.

Oproep

Het seizoen 2005 doen we wederom een beroep op je medewerking.

We kunnen het project niet tot een goed eind brengen zonder de hulp van alle vrijwilligers. Het waarnemingsformulier is op onze website (www.knnv.nl/hoorn) te vinden. We zien alle inzendingen met vreugde tegemoet.

Vlinderfotowedstrijd

Ter ondersteuning van het project is een **fotowedstrijd** uitgeschreven.

De voorwaarden van de wedstrijd zijn:

- Maak een originele, creatieve foto van een van de 17 vlinders uit ons project. Let daarbij op de compositie, vorm en kleur en lichtval;
- Vermeld waar de foto is gemaakt. Eervolle vermelding krijgt die unieke foto van een bijzondere vlinder, die niet op de vlinderkaart staat maar wel in de regio is waargenomen;
- Formaat: een afdruk van 13 x 18 cm of digitaal (in hoge resolutie);
- Je kunt de foto's tot 1 september insturen naar het adres van de coördinator Henny van der Groep, Yellowlaan 24, 1695 HV Blokker, info@hoorn.knnv.nl;
- Inzenders verklaren zich akkoord dat de foto's bij de vlinderwerkgroep van de KNNV blijven en eventueel worden gebruikt t.b.v de KNNV en/of tentoonstelling. Er zijn een paar **leuke prijzen** in de wacht te slepen:
 - 1ste prijs: € 100,- + verrassing;
 - 2de en 3de prijs: € 50,-.

Over de prijsuitreiking/uitslag wordt niet gecorrespondeerd.

Kaarten en formulieren

Er zijn 10.000 kaarten en formulieren gedrukt. Hiervan zijn er tot nu toe ongeveer 6.000 in ons werkgebied gedistribueerd. De overige vlinderkaarten zijn voor de komende jaren. Deze kaarten zijn, zoals eerder genoemd, voor het grootste gedeelte verspreid via de bibliotheken. De regionale- en lokale pers heeft gezorgd voor publikaties in diverse huis-aan-huisbladen.

Reacties en waarnemingen

Inmiddels zijn de meeste mensen op de hoogte hoe je de waarnemingen kunt insturen. Via snail-mail of per e-mail zijn dit jaar de waarnemingen regelmatig ingezonden.

Het weer zat niet altijd mee en zeker het voorjaar zag er niet best uit, maar uiteindelijk resulteerde het in 23.515 waarnemingen tegen 44.983 in 2003 en 17.133 in 2002.

soort	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	totaal
Argusvlinder				4	184	26	88	479	53	20		854
Atalanta	1		36	31	44	105	372	924	1.074	73		2.660
Boomblauwtje				29	12	1	85	67	6	2		202
Citroenvlinder			24	50	9	6	5	12	11			117
Dagpauwoog			46	155	60	4	117	143	36	2		563
Distelvlinder				11	34	15	346	37	5			448
Gehakelde aurelia			16	32	4	2	104	52	115	7		332
Groot koolwitje				54	191	60	773	748	699	34		2.559
Hooibeestje					3		6	109	6	1		125
Icarusblauwtje					53	34	46	369	18	2		522
Klein geaderd witje				72	103	7	111	100	74			467
Klein koolwitje			15	419	685	188	1.697	2.551	4.589	47		10.191
Kleine vos		5	167	227	43	67	168	1.845	512	185	3	3.222
Kleine vuurvlinder				1	20		13	21	13	6		74
Landkaartje				18	21	1	18	15				73
Oranjetipje				5	1							6
Zwartspriedikkopje						4	593	501	2			1.100
totaal	1	5	304	1.097	1.444	539	4.211	8.282	7.245	384	3	23.515

Resultaten

Laten we eens kijken naar de telgegevens en weergegevens van een paar vlinders zoals de **ATALANTA**, **KLEIN KOOLWITJE** en de **KLEINE VOS**.

In 2002 en 2004 is in de maanden januari, februari, juli en augustus meer regen dan normaal gevallen.

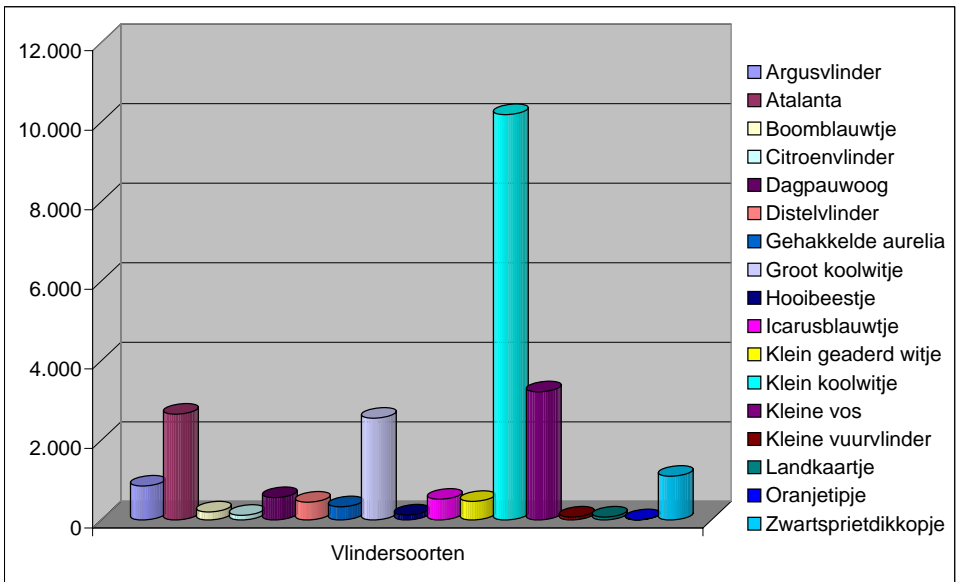
In mei en december 2003 viel er iets meer regen dan normaal, maar de overige maanden waren erg warm en droog, het weer was uitzonderlijk mooi te noemen.

Veel regen en weinig warmte zou invloed kunnen hebben op de ontwikkeling van de pop van de vlinder. Minder zonuren, warmte en regen geven ook problemen omdat dan de vlinder niet kan uitvliegen en eieren afzetten. Het is een complex geheel om een beeld te kunnen vormen waardoor er in het ene jaar

meer of minder vlinders zijn. In 2004 is er in de maand september een opvallende piek vergeleken met 2002 maar ook ten opzichte van 2003. De gemiddelde warmte en temperatuur in 2004 lag hoger dan in 2002 en dat geldt ook voor de hoeveelheid vlinders, alhoewel dit weer niet klopt in de maand augustus bij de **ATALANTA** en alle 17 vlindersoorten.

Het is ook merkwaardig te noemen dat in de maanden maart en april van 2004, die kouder waren en minder zonuren hadden dan de voorafgaande jaren, meer vlinders zijn waargenomen dan in 2002.

Misschien worden we bedrevenner in tellen?

Aantallen per soort (de van boven naar beneden genoemde soorten zijn van links naar rechts weergegeven)

De verwachtingen waren dit jaar hoog gespannen omdat je bij een extreem goed voorafgaand vlinderjaar zoals 2003 hoopt dat er ook meer vlinders in het volgend voorjaar zullen zijn. En dat viel tegen.

Welke vlinders vertonen een achteruitgang ten opzichte van 2002?

Het is nog te vroeg om conclusies te trekken maar er zijn dit jaar weinig

BOOMBLAUWTJES gemeld: 901 in 2002, tegen 596 in 2003, 202 in 2004.

Ook minder **CITROENVLINDERS**: 161 in 2002, tegen 206 in 2003 en 117 in 2004

Het **LANDKAARTJE**: 111 in 2002, 307 in 2003 en 73 in 2004.

Welke vlinders vertonen een duidelijke vooruitgang ten opzichte van 2002?

HOOIBEESTJE 28 in 2002, 122 in 2003, 125 in 2004

ICARUSBLAUWTJE 98 in 2002, 844 in 2003, 522 in 2004 en hetzelfde beeld geven de overige vlinders ten opzichte van 2002.

Overige soorten

Dagvlinders

Naast de bekende 17 dagvlinders zijn er nog 8 andere soorten gemeld, in 2003 waren dit er 15 en in 2002 ook 8. Nieuw bij deze vlinders is de melding van het

GEELSPRIETDIKKOPJE. Het **BRUIN**

ZANDOOGJE is meer waargenomen dan anders.

Nachtvlinders		Nachtvlinders	
Agaatvlinder	2	Ligusterpijlstaart	1
Agapeta hamana	15	Lindepijlstaart	3
Agrophila tristella	50	Lomaspiis marginata	7
Alucita hexadactyla	1	Meekrapvlinder	26
Amblyptilia acanthadactyla	4	Muntvlinder	334
Anaplectoides prasina schiff	1	Myelois cribella	4
Anax imperator	1	Mythimna impura	1
Anjermot	76	Mythimna pallens	33
Arctia caja	2	Nomophila noctuella	3
Bandspanner	4	Oranjebruinbandspanner	1
Bontebesesspanner	4	Paspiphila rectangulata	1
Brandnetelmot	27	Piramidevlinder	1
Bruine snuituil	4	Platyptilia gonodactyla	3
Cabera pusaria	2	Pleuroptya ruralis	22
Camptogramma bilineata	6	Roesje	18
Capperia britanniodactyla	1	Rood weeskind	12
Chrysoteuchia culmella	905	Roodbandbeervlinder	1
Crambus pratella	31	Scopula ornata	1
Distelmotje	68	Silenespanner	1
Doodshoofdvlinder	1	Sint Jacobsvlinder	2
Eikebladroller	1	Spaanse vlag	1
Endrosia sarcitrella	1	Stippelmot	127
Epiblemma cynosbatella	3	Sympetrum flaveolum	1
Eupithecia succenturiata	24	Tienuursvlinder	3
Eupithecia vulgata	1	Vlierspanner	1
Fruitmot	2	Walstropijlstaart	5
Gamma-uil	2.878	Walstrovvlinder	1
Geoogde bandspanner	3	Wapendragger	8
Grasworteluil	1	Waterleliebot	15
Groot avondrood	1	Wilgenhoutrups	1
Grote beervlinder	6	Windepiljstaart	1
Harlekijnvlinder	2	Wit met grijsbandspanner	1
Hoffmannophila pseudopretella	2	Witte spanner	1
Huismoeder	81	Witte tijger	9
Hyphena proboscidalus	1	Xanthorhoe ferrugata	2
Klaverspanner	107	Xanthorhoe fluctuata	6
Kortzuiger	1	Xanthorhoe montanata	2
Kruizemuntuil	2	Ypsilon	1
Leucostygma	1	Zomervlinder	5
Lieveling	7	Zwarte C-uil	1
		totaal	4.997

Dagvlinders	
Bont zandoogje	1
Bruin blauwtje	38
Bruin zandoogje	31
Geelsprietdikkopje	24
Gele luzernevlinder	1
Groot dikkopje	3
Kleine parelmoervlinder	4
Oranje luzernevlinder	6
	totaal 108

Nachtvlinders

Bij de nachtvlinders zijn nieuwe soorten gemeld. Bijzonder waren de verschillende soorten van de pijlstaarten familie. De **DOODSHOOFDVLINDER** die redelijk zeldzaam is. De **MEEKRAPVLINDER** was helaas minder aanwezig en het **GAMMA-ULTJE** kwam weer in grote getallen voor.

Al met al ondanks de geringe hoeveelheid vlinders en het matige voorjaar is 2004 niet een slecht jaar te noemen.

Plannen

De KNNV-vlinderwerkgroep zal weer een tweetal workshops houden. Bovendien komen er enkele inventarisatieexcursies in gebieden waaruit onvoldoende gegevens komen.

Vol verwachting gaan we 2005 in.

Henny van der Groep

Vlinder-/Libellenwerkgroep

Het eerste **GAMMA-ULTJE** deed op 6 januari zijn ogen open in Lutjebroek.

Er dwarrelde in maart veel wit in de lucht maar toch werd het eerste **GROTE KOOLWIT-**

JE op de 16de te Berkhout gesignaleerd.

Diezelfde dag vloog de eerste

DAGPAUWOOG vrolijk rond bij de ingang van "Suyderbraeck". Op 20 maart waren de

GEHAKKELDE AURELIA'S actief in de buurt van Hoorn, Venhuizen en Zwaag. De **KLEINE VOS** werd op 21 maart gemeld in Venhuizen.

De **CITROENVLINDER** bezocht 23 maart: Andijk. Het **KLEIN KOOLWITJE** werd gespot op 24 maart in Zwaag.

Hoera! Het is duidelijk dat het vlinderseizoen 2005 is los gebarsten. En we rekenen weer op iedereen. Dit is het vierde jaar van het project en vol verwachting kijken we uit naar jullie waarnemingen.

AGENDA GEREED!

Er zijn weer volop activiteiten n.l.:

4 april

Vergadering vlinderwerkgroep bijeenkomst in "De Hoornbloem" in Zwaag

29 juli

Nachtvlinder-excursie met Wim van Rooijen

Tijdstip 21:00 tot ca 23:30 uur.

Voorafgaande aan de excursie wordt een diashow gegeven. We moeten wachten tot het echt donker is. Geef je snel op! Inschrijving via ondergetekende.

Dagvlinder-excursies

1 mei Hensbroek, 11:00 uur bij de kerk
Met de fiets tot 13:00 a 14:00 uur, neem dus brood/drinken mee.

16 mei Wognum

11 uur Ned. Herv. Kerk,
Zomerdijk/Kerkstraat
Met de fiets of lopen tot 13:00 a 14:00 uur,
neem dus brood/drinken mee.

28 mei en 6 augustus

Vlinderexcursie met Cees Schaper
Een unieke kans om 't Spaarbekken (WRK Andijk) te bezoeken.

10:30 uur, verzamelpunt Dampten Hoorn

Vlinder-workshops

17 Dagvlinders van West-Friesland onder de loep. Een workshop waarbij iedereen actief mee kan doen. Een gedeelte van de workshop wordt binnen gehouden en bij goed weer vindt de rest buiten plaats.

De KNNV vraagt een kleine geldelijke ondersteuning van € 3,75 (leden KNNV € 2,00) voor het mapje met informatie.

Gelieve twaalfuurtje en drinken mee te nemen. Eventueel is bij beide adressen drinken te verkrijgen tegen een kleine vergoeding.

21 mei

Vlinderworkshop in de "De Terp"

IVN Centrum voor NME

Veilingweg 19, 1611 BN Bovenkarspel

Duur van 12:00 tot ca. 16:00 uur

Er is een grote parkeerplaats in de buurt.

Bij goed weer aansluitend vlinders kijken in de tuin/het streekbos.

Nadere informatie en inschrijving via ondergetekende.

5 juni

Vlinderworkshop in het MAK Blokweer Kloosterhout 1-2, 1695 JC Blokker. Het is te lopen vanaf het station Kersenboogerd (10 min). Parkeerplaats is bij de dierenarts naast het MAK (aan de overkant van het kruispunt). Duur van 10:00 tot ca. 14:00 uur.

Bij goed weer aansluitend vlinders kijken in de omgeving.

Voor aanmeldingen kan men zich wenden tot MAK Blokweer telefoon 0229-266344 en voor vragen bij ondergetekende.

Kijk bij het vlinderverslag van 2004 naar de gegevens van de fotowedstrijd voor 2005 en we hopen dat iedereen er zin in heeft en meedoet.

Henny van der Groep, (0229) 24 95 46

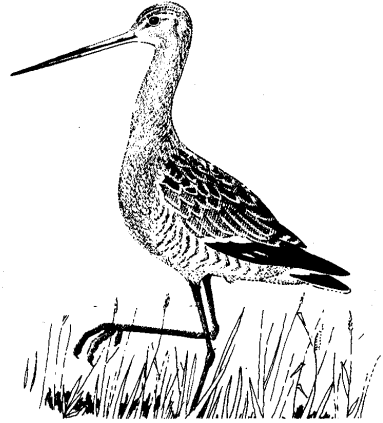
Gaat het slecht in het reservaat "Zeevang"?

Spreek je in de polder "Zeevang" een lokale agrariër dan zal hij je steevast zeggen dat het slecht gaat in het weidevogelreservaat Zeevang. Over dit reservaat gaat dit artikel en over de waarde van de opmerking.

In de jaren zestig en zeventig is de veenweidepolder "Zeevang", middels een ruilverkaveling, veranderd van een grotendeels vaarpolder in een rijpolder. Door deze verbeterde ontsluiting en verplaatsing van agrarische bedrijven, vanuit de bebouwde kom naar het buitengebied, is de polder Zeevang geschikt gemaakt voor de moderne landbouw. In deze periode is het werkpaard uit de "Zeevang" verdwenen. Zijn vervanger, de trekker (met aftak as en bijhorende mechanische mogelijkheden), heeft de melkveehouderij ongekende mogelijkheden gegeven. Dit heeft in combinatie met kunstmest, krachtvoer, ontwatering en andere voederwinning methoden de productiviteit flink doen toenemen. In deze jaren maakte de melkveehouderij een verandering door die groter is dan die van de eeuwen ervoor!

In deze tijd groeide het besef dat de weidevogels, door deze toenemende intensivering, in de verdrukking raakten. Op provinciaal niveau is besloten dat in de polder "Zeevang" een weidevogelreservaat moest komen en wel ten zuiden van Warder.

Voor de aankoop van dit reservaat, ca. 200 ha groot, zijn geen gronden onteigend. Verkoop van grond vindt nog steeds plaats op vrijwillige basis. Thans is bijna het hele reservaat in

eigendom van Staatsbosbeheer. Staatsbosbeheer verpacht deze percelen weer aan lokale agrariërs, niet zelden zijn dit de voormalige eigenaren.

Sinds 1984 is Siem Koops de vaste inventariseerder van het reservaat Zeevang. Omdat hij veel in het reservaat is heeft hij regelmatig contact met de pachters.

"Voor '84 kwam ik al regelmatig in de "Zeevang", maar sinds ik dit gebied inventariseer op broedvogels wordt het vanzelfsprekend een stukje van jezelf. Als ik in het veld ben en een pachter tegen kom, maak je natuurlijk een praatje", zegt Koops.

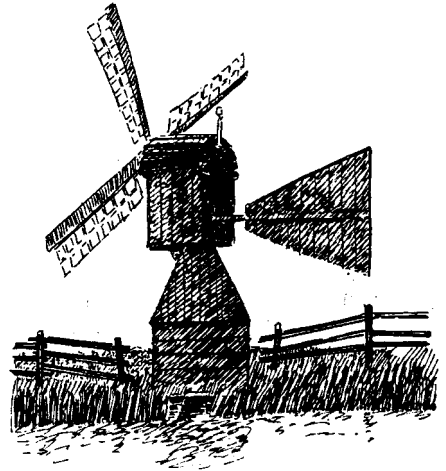
"Door deze contacten ben ik er van lieverlee aan gewend geraakt te horen dat het in het reservaat niet goed gaat. Het meest gehoorde verhaal is wel dat ons lange gras slecht is voor weidevogels. Ook lusten de huidige koeien ons gras niet meer, dus zou de pachter voor het gebruik van reservaat grond betaald moeten worden.

De solidariteit onder de pachters wordt ook minder, klachten over het grondgebruik van anderen wordt meer algemeen. Artikelen in kranten, zoals in de Telegraaf, dat late maaidata en reservaatbeheer voor weidevogels averechts werkt, zijn helemaal koren op de molen van een aantal pachters. Ik ben van kind af aan al bezig met het zoeken naar oplossingen voor het verbeteren van het broedsucces van weidevogels. Uiteraard in combinatie met het agrarisch gebruik van de percelen waarop deze vogels broeden. Nu wordt mij door een aantal pachters toch wel snelle en makkelijke oplossingen aangedragen. Zo heb ik te horen gekregen dat weidevogels het meest gebaat zijn met een verlaging van het slootpeil, er in het broedseizoen meer koeien het land in moeten en maaien in mei goed is voor weidevogels”.

Weidevogels wensen

“Wat weidevogels wensen is heel simpel”, vertelt Siem Koops verder. “Ik zeg huidige pachters wel eens, als het over weidevogelbeheer gaat, jouw vader deed het zo gek nog niet! Het ouderwetse melkveehouderijbedrijf gaat prima samen wat weidevogels in

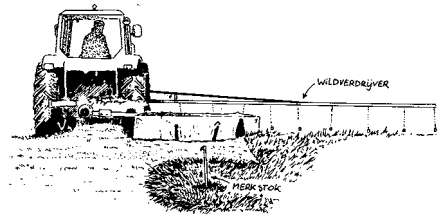
het broedseizoen nodig hebben. Niet dat de boeren van nu hun trekker aan de kant moeten zetten en weer op het paard moeten springen hoor. Gemak dient de mens.

Maar wat ging er nu zo goed vroeger? Weidevogels moeten eten hebben.

Hun eten zit in de grasmat of er net onder. Ruige mest bevordert het (insecten)leven in de grond (bodemleven). Geen kunstmest, dat zorgt juist voor een verarming van het bodemleven. Ruige mest in combinatie met het intact laten van de grasmat levert een plantensoorten rijkere grasmat op.

Jonge weidevogeltjes moeten zelf hun eten zoeken. In mei zie je ze tussen het gras, maar ook van de bloemen die er groeien, de insecten oppikken. Zo'n kleintje moet tot wel 2.000 insecten per dag eten! Begrijpelijk dat het dan geen verstoring wenst, zo'n beestje heeft het al druk genoeg! Rust in het broedseizoen is erg belangrijk! Toch kunnen een paar koeien zo hier en daar geen kwaad, dat levert een beetje variatie op. In het reservaat is ongeveer een kwart van de oppervlakte in het broedseizoen beweid.

Uiteraard liggen de beweide percelen kriskras verspreid. Ik hou ook altijd enkele percelen vrij van pacht om te kunnen ruilen voor het geval er iets onverwachts gebeurt. Bijvoorbeeld een groep visdieven die besluit in het reservaat te gaan broeden. Deze vogels broeden tot in juni en hebben jongen tot in juli. Je kan een pachter dan moeilijk zo'n perceel laten maaien. Zo'n pachter krijgt dan een vrij perceel en de visdieven krijgen de kans hun jongen groot te brengen. In de tijd dat de vaders van de huidige boeren nog jong waren was het land lang nat en werd kunstmest nog te duur gevonden. Zowel de nattigheid als het ontbreken van kunstmest zorgden voor langzame grasgroei. Maaien van het gras gebeurde na de langste dag, veelal pas in juli, de hooi maand! De zon is dan het sterkst zodat het hooi droog kon worden. Koeien gingen medio mei het land in, in kleinere groepen als tegenwoordig. Voor weidevogels perfect, want hoe zit dat ook alweer met het broeden en opvoeden van die kleine weidevogeltjes, van bijv. de **GRUTTO**? **GRUTTO's** komen vanaf medio februari naar de "Zeevang" om de beste plekjes voor hun nest te zoeken. Ze leggen meestal pas half april hun eieren. Het eierenleggen en broeden duurt zo'n 4 weken. Daarna is er nog eens 4 weken nodig om het jonge **GRUTTOOTJE** zover te krijgen dat het kan vliegen. Het maaien van vroeger, eind juni of pas in juli, was geen enkel probleem, de jonge **GRUTTO's** vlogen gewoon weg. Zelfs het beweiden met kleine koppels koeien in de tweede helft van mei is geen probleem, want de jonge **GRUTTO's** konden naar het naastgelegen ongemaaide perceel als het te druk werd.

Omdat de meeste jonge **GRUTTO's** pas half juni kunnen vliegen is het uitgesloten dat er in het reservaat eerder gemaaid kan worden. Te vroeg maaien betekent onherroepelijk de dood van de jonge vogels. De helft van de percelen mag 15 juni gemaaid worden, de andere helft pas 22 juni. Deze variatie, in combinatie met het eerder genoemde beweiden, populair wel "lappendeken" [of "mozaïekbeheer"-red.] genoemd, is nodig om jonge vogels meer kans te geven.

In de moderne melkveehouderij gaan de koeien in april naar buiten, geen kleine koppels, maar vele tientallen, tot wel honderd, bij elkaar. Een perceel is in korte tijd kaal. Maaien gebeurt al eind april. De tweede snee een maand later. De grasmat wordt zo productief mogelijk gehouden middels ontwatering, scheuren, doorzaaien met hoog productieve grassoorten, kunstmest en zodenbemesters. Helaas is hierbij geen mogelijkheid voor weidevogels hun jongen groot te brengen. Daarom is het goed dat er reservaten zijn waar de belangen van de weidevogels voorop staan. De landbouwkundige waarden staan hier niet voorop, vandaar de aan het begin genoemde opmerking dat het slecht gaat in het weidevogelreservaat "Zeevang".

Ab van Dorp

In Hoornblad nr. 48 zal het tweede deel van dit verhaal geplaatst worden.

Inventarisatie "Suyderbraek"

Ook in 2005 brengen alle werkgroepen weer een aantal keren een bezoek aan de "Suyderbraeck". De vogels zullen elke maand, en in het broedseizoen 2 keer per maand, worden geteld. De vlinders zullen ook weer worden opgeschreven in de vlindermaanden en de plantenwerkgroep zal ook een aantal bezoeken gaan brengen. In tegenstelling tot 2004 (toen het hele gebied werd bekeken) zal er in 2005 door alle werkgroep worden geïnventariseerd in bepaalde delen van het terrein. Deze deelgebieden zijn nodig om alle waarnemingen goed te kunnen rangschikken en ze zijn al te zien in het Natuurhistorisch Jaarverslag. De vogels zijn al op deze manier ondergebracht.

Lijkt het u leuk om eens mee te gaan op een van de dagen neem dan contact op met de vlinder- of plantenwerkgroep coördinator of met mij wat betreft de vogels. Er is altijd plaats voor een extra waarnemer.

Jan-Pieter de Krijger (0229) 23 97 24

Hemelvaartkamp 2005 Texel

Dit jaar valt het Hemelvaartweekend erg vroeg in het seizoen. Omdat ons onderkomen op het eiland Texel staat betekent dat te vroeg voor orchideeën maar veel kans op leuke soorten vanwege de vogeltrek. Vooral langs de kust trekken nog veel vogels naar het noorden. De **ROTGANZEN** zijn nog volop aanwezig.

Met een beetje goed weer kunnen we vlinders tellen. Vooral de **GROENTJES**, die pas enkele jaren van Texel bekend zijn, kunnen massaal vliegen!

BLAUWBORSTEN zingen volop en door de nog slecht ontwikkelde vegetatie zijn de **LEPELAARS** in de kolonie goed te bekijken. Allemaal duimen voor mooi weer en het wordt een feest!

NB. Zaterdag 7 mei doet de waterkaravaan Texel aan. In de haven van Oudeschild is een milieumarkt met o.a. KNNV-presentatie.

Vogelwerkgroep

Het broedseizoen 2005 staat weer voor de deur. Vele werkgroepleden gaan weer aan de slag met weidevogelinventarisaties en weidevogelbescherming, gebiedsinventarisaties, het tellen van kolonievogels zoals

HUISZWALUWEN en **BLAUWE REIGERS**.

Verder zal een groep leden weer actief aan de slag gaan met de **GEOORDE FUTEN** in "De Nek". Ook zal de voorjaarstrek ter plaatse van het "Monument" weer worden bestudeerd. De vogelwerkgroep kan veel actieve tellers gebruiken. Het monitoren van een interessant gebied op broedvogels is leuk werk en levert ook nog nuttige informatie op. Het verrijkt onze kennis van onze omgeving en deze kennis kan soms ook nog eens worden gebruikt voor bescherming van een soort of een gebied. Kortom sluit je aan en informeer op de vogelwerkgroepavonden naar de mogelijkheden.

IJsvogels en Gierzwaluwen

In februari kwam Rutger Polder van KNNV-afdeling Alkmaar vertellen over hun succes met **IJSVOGELS**. Zijn inspirerende presentatie zorgde ook voor actie binnen onze VWG (zie ook blz. 10).

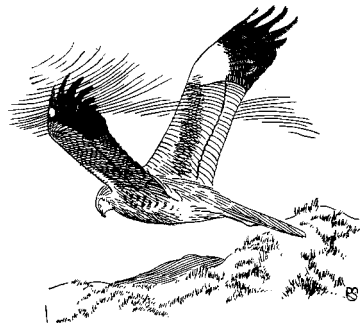
Op de maartbijeenkomst was Fred van Vliet uit Den Helder uitgenodigd. Hij is de nieuwe voorzitter van de Gierzwaluw Bescherming Nederland. Aan de hand van een uitgebreide diaserie toonde hij het succes aan van de camera en luidsprekersmethode. Ook hier liggen kansen voor onze KNNV-afdeling. We mogen beschikken over een mini-camera en kunnen met luidsprekers wat proberen bij geplaatste zwaluwpannen.

Activiteiten

Onze laatste binnenbijeenkomst is op donderdag 14 april. Een goed moment om terug te kijken op de winter en vast te stellen wat er waar in het komend broedseizoen geteld wordt en of er andersoortige acties zijn.

Op 12 mei om 20:00 uur verzamelen we bij "De Nek" bij Schellinkhout om te kijken naar de baltsende **GEOORDE FUTEN**.

Grauwe kiekendief

In onze reeks speciale activiteiten voor speciale soorten aandacht voor de **GRAUWE KIEKENDIEF**. Deze soort was bijna uit ons land verdwenen maar broedt sinds enige jaren in opvallende aantallen in het akkerland van Noord-Oost Groningen. Heel mooi is dat de werkgroep **GRAUWE KIEKENDIEF** ons heeft uitgenodigd voor een excursie. Deze excursie is voor alle KNNV leden opengesteld maar ook zeker interessant voor de vogelwerkgroepleden. De excursie is op zaterdag 16 juli en vertrek is om 07:00 uur van het parkeerterrein Dampten. Opgave van te voren noodzakelijk bij Ko van Gent (0229) 24 58 85.

Ko van Gent

Vogelcursus

Op woensdagavond 13 april start de voorjaarsversie van onze beginners-cursus Vogels Kijken. Na het enthousiasme op de najaarscursus in Enkhuizen is besloten om ook deel 1 van deze vogelcursus in het MEC "De Witte Schuur" te houden.

Naast de 5 avonden op 13, 20, 27 april en 11, 18 mei zijn er 3 excursies. De kosten zijn voor KNNV-leden € 20,- (niet-leden € 35,-)

Info en aanmelden (0229) 23 04 19 of dehoornbloem@hoorn.knnv.nl

Zeevangtelling 5 jaar

In het Zeevanggebied is op zondag 13 maart - een week na een sneeuwdek van 30 cm - een razendsnelle verandering op gang gekomen. Vogels komen met duizenden het gebied binnen. **KEMPHANEN**, **GRUTTO'S** en **GOUDPLEVIEREN**, alles is weer aanwezig. Sneeuw en ijs zijn verdwenen op een enkele restant sneeuwpop / -hut na. **KIEVITEN** baltsen, **GRUTTO'S** lopen al paarsgewijs in het polderland, hun territoria. Het voorjaar maakt een inhaalslag.

Als Zeevangtellers gaan we die zondag de laatste telling uitvoeren, om een vijfjarige reeks succesvol compleet te maken. Al waren de weersvoorspellingen niet zo mooi, het geluk was aan onze zijde. Na een buitje was er zowaar de zon waardoor een prachtig landschap na zijn wintervacht te hebben afgeworpen, gevuld wordt met zonneshijn. Overal vogels, vooral op de plasdras-plekken die door net ontdoode sneeuw rijkelijk aanwezig is.

In het Tolhuus wordt eerst de vrouwde samenkomst gehouden. Dit keer is er een officieel afsluitwoord van de coördinator van "De Zeevangtelling". Na vijf jaar een afsluiting van deze telreeks. We zijn die dag met een complete ploeg aanwezig. Bedankt worden alle tellers, waarvan een aantal vijf jaar achtereenvolgens in de maanden oktober tot en met maart maandelijks gezamenlijk het poldergebied van de "Zeevang" hebben doorkruist. De aantallen vogels zijn hierdoor keurig in archiefmappen weggezet. Geen cadeaus maar eeuwige roem is hun gegeven. Vanuit de vogelwerkgroep komt het verzoek om komende jaren het tellen van de vogels in het winterhalfjaar in de "Zeevang" voort te zetten. Gezien het enthousiasme van de deelnemers is hierop positief geantwoord. In oktober 2005 gaan we "Het Zeevanggebied" weer in.

Ben Pronk

Zeevangtelling 13 maart 2005
Zeevang oost

naam:	aantal:
Fuut	5
Aalscholver	5
Blauwe reiger	19
Knobbelzwaan	101
Kolgans	3.582
Grauwe gans	224
Brandgans	2.081
Nijlgans	2
Bergeend	55
Smient	8.855
Krakeend	14
Wintertaling	111
Wilde eend	404
Pijlstaart	2
Slobeend	8
Tafeleend	8
Kulleend	73
Nonnetje	6
Grote zaagbek	3
Sperwer	1
Buizerd	6
Torenvalk	3
Smelleken	1
Fazant	1
Waterhoen	4
Meerkoet	399
Scholekster	161
Goudplevier	570
Kievit	1.505
Bonte strandloper	11
Kemphaan	13
Watersnip	12
Grutto	232
Wulp	297
Tureluur	8
Kokmeeuw	743
Stormmeeuw	764
Zilvermeeuw	3
Houtduif	11
Turkse tortel	8
Veldleeuwerik	2
Veldleeuwerik	12
Kramsvogel	14
Koperwiek	100
Kauw	8
Zwarte kraai	31
Spreeuw	1.370
Soepeend	17
Soepgans	23

Zeevang noord

naam:	aantal:
Blauwe reiger	4
Knobbelzwaan	38
Kolgans	2.920
Grauwe gans	4
Brandgans	1.000
Bergeend	24
Smient	1.172
Krakeend	2
Wilde eend	32
Kulleend	6
Torenvalk	1
Waterhoen	1
Scholekster	4
Goudplevier	4
Kievit	33
Wulp	2
Kokmeeuw	2
Zilvermeeuw	1
Grote mantelmeeuw	1
Houtduif	4
Turkse Tortel	7
Veldleeuwerik	5
Heggemus	4
Roodborst	1
Merel	64
Pimpelmees	2
Koolmees	12
Ekster	3
Kauw	23
Zwarte kraai	17
Spreeuw	110
Huismsus	39
Vink	13

Zeevang midden

naam:	aantal:
Aalscholver	1
Blauwe reiger	2
Lepelaar	1
Knobbelzwaan	47
Grauwe gans	51
Canadese gans	6
Bergeend	27
Smient	6.900
Krakeend	5
Wintertaling	36
Wilde eend	176
Tafeleend	1
Kulleend	4
Nonnetje	2
Grote zaagbek	4
Buizerd	2
Torenvalk	1
Fazant	1
Waterhoen	1
Meerkoet	151
Scholekster	48
Kievit	630
Kemphaan	40
Grutto	33
Wulp	53
Kokmeeuw	3.512
Stormmeeuw	999
Houtduif	15
Turkse tortel	2
Veldleeuwerik	5
Merel	4
Kramsvogel	46
Goudhaantje	1
Ekster	5
Kauw	31
Zwarte kraai	18
Spreeuw	733
Soepeend	52
Soepgans	44

Schardammerkoog

naam:	aantal:
Fuut	6
Grauwe gans	102
Bergeend	1
Smient	170
Wintertaling	170
Torenvalk	1
Watersnip	2
Stormmeeuw	1
Graspieper	20

Kleine- /Grote koogpolder

naam:	aantal:
Blauwe Reiger	3
Knobbelzwaan	73
Kleine Zwaan	10
Grauwe gans	12
Bergeend	4
Smient	580
Krakeend	36
Wilde eend	24
Waterhoen	3
Meerkoet	102
Scholekster	11
Wulp	70
Kokmeeuw	46
Stormmeeuw	26
Kleine mantelmeeuw	25
Zilvermeeuw	12
Houtduif	4
Koolmees	2
Ekster	4
Zwarte kraai	5
Soepgans	81

Floriekoog

naam:	aantal:
Knobbelzwaan	2
Grauwe gans	4
Smient	6
Krakeend	2
Meerkoet	4
Grutto	2
Zwarte ruiter	2
Kokmeeuw	2
Soepgans	9

Zeevang west

naam:	aantal:
Fuut	4
Blauwe reiger	12
Knobbelzwaan	15
Grauwe gans	45
Canadese gans	10
Nijlgans	3
Bergeend	21
Smient	11.130
Wilde eend	146
Kulleend	17
Grote zaagbek	5
Sperwer	1
Bulzerd	2
Waterhoen	1
Meerkoet	169
Scholekster	29
Kievit	141
Grutto	43
Wulp	1
Kokmeeuw	656
Stormmeeuw	89
Zilvermeeuw	1
Houtduif	8
Kramsvogel	100
Ekster	9
Kauw	11
Zwarte kraai	33
Spreeuw	350
Soepeend	24

Rietkoog

naam:	aantal:
Knobbelzwaan	5
Kulleend	5
Sperwer	1
Scholekster	100
Kievit	20
Bonte strandloper	1
Kemphaan	1
Grutto	250
Tureluur	1

Oosterkoogpolder

naam:	aantal:
Grauwe gans	20
Bergeend	1
Krakeend	12
Wilde eend	22
Scholekster	32
Kievit	11
Bonte strandloper	1
Grutto	100
Zwarte ruiter	1
Graspieper	1
Zwarte kraai	8

Beetskoogpolder

naam:	aantal:
Blauwe reiger	10
Knobbelzwaan	17
Kleine Zwaan	30
Grauwe gans	68
Nijlgans	2
Bergeend	8
Smient	1.980
Krakeend	14
Wintertaling	2
Wilde eend	112
Buizerd	2
Torenvalk	2
Waterhoen	1
Meerkoet	238
Scholekster	48
Kievit	248
Grutto	8
Kokmeeuw	78
Stormmeeuw	116
Houtduif	2
Graspieper	5
Ekster	6
Kauw	12
Zwarte kraai	18
Spreeuw	260
Soepeend	14
Soepgans	34

De Zeevangtelling van 13 maart 2005 geeft aan dat de wintergasten er nog net zijn terwijl de zomergasten al weer terug zijn. Lepelaar, Grutto, Scholekster, Kemphaan, Tureluur allemaal net terug uit het zuiden. Kolgans, Kleine zwaan, Brandgans, gaan zo weer naar het hoge noorden. Om eens aan te geven hoe de verschillen zijn in de verschillende gebiedsdelen van "De Zeevang" deze maal een overzicht per gebiedsdeel.

Huiszwaluwen

2004	Plaats	Jaartal		2004	Kwartblok
		2003	2004		
o	Aartswood	0	0	14-56-1	
o	Abbekerk	7	7	14-57-3	
+	Andijk	87	103	15-51-1, 15-51-2	
-	Avenhorn	1	0	19-36-1	
o	Baarsdorpmeer	0	0	19-16-4	
o	Beets	0	0	19-36-3	
o	Benningbroek	0	0	25-41-3	
-	Berkhout	11	7	19-26-4	
o	Bobeldijk	0	0	19-26-2	
-	Bovenkarspel	27	23	20-12-1	
+	De Goorn	25	45	19-26-3	
+	De Weere	24	25	14-56-4	
-	Enkhuizen	112	62	20-12-2	
o	Gouwe	0	0	14-56-3	
+	Grootebroek	5	10	20-11-2	
-	Grosth. / Scharwoude	19	15	19-36-2	
o	Hauwert	15	15	19-18-1	
+	Hem	6	8	20-21-1	
o	Hensbroek	0	0	19-25-1	
o	Hobrede	0	0	19-46-3	
o	Hoogkarspel / Lutjebroek	4	4	20-11-1	
-	Hoogwoud	8	7	14-55-4	
-	Hoorn	3	1	19-27-4	
-	Kwadijk	5	1	19-56-2	
+	Lambertschaag	3	5	14-57-1	
+	Medemblik	25	32	14-48-3	
+	Middelie	17	27	19-46-4, 19-56-2	
o	Midwoud	0	0	19-17-2	
-	Nibbixwoud	10	13	19-17-2	
-	Obdam	9	8	19-15-3	
o	Onderdijk	19	24	14-58-2	
o	Oosterblokker	0	0	19-18-3	
o	Oosterdijk	0	0	15-52-1	
+	Oosterleek	1	3	20-21-2	
+	Oosthuizen	13	20	19-46-2	
o	Oostwoud	8	8	14-57-4	
-	Opmeer / Spanbroek	28	25	19-16-1	
-	Opเปอร์does	4	1	14-47-3	
+	Oudendijk	11	29	19-36-3	
-	Schardam	13	6	19-36-4	
o	Schellinkhout	0	0	19-28-3	
+	Sijberkarspel	16	20	19-16-2	
o	Spierdijk	1	1	19-26-1	
+	Twisk	1	2	14-57-2	
o	Ursem	0	0	19-25-3	
-	Venhuizen	73	64	20-11-4, 20-21-2	
o	Wadway	0	0	19-16-1	
-	Warder	24	20	19-47-1	
+	Wervershoof	16	35	14-58-4	
o	Westerblokker	0	0	19-28-1	
o	Westwoud / Oudijk	0	0	19-18-4	
-	Wijdenes	20	15	19-28-4	
o	Wogmeer	0	0	19-25-2	
+	Wognum	3	4	19-17-3	
o	Zandwerven	0	0	19-16-3	
o	Zuidermeer	0	0	19-26-1	
-	Zwaag	5	3	19-27-2	
+	Zwaagdijk-Oost	15	17	19-18-2	
-	Zwaagdijk-West	6	5	19-17-4	
+	Totaal	700	720		
	Index	68	70		
	Percentage t.o.v. voorgaande jaar	-8	3		

Aan de linkerzijde is de voor- dan wel achteruitgang van het aantal nesten t.o.v. het voorgaande jaar weergegeven.

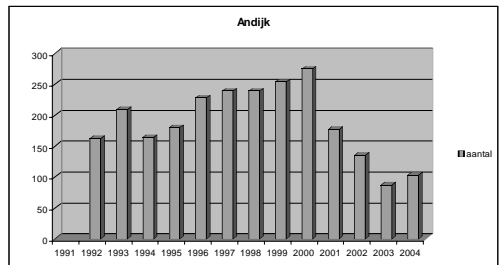
+ = meer huiszwaluwneesten,

- = minder huiszwaluwneesten,

o = hetzelfde aantal huiszwaluwneesten

In 2004 hebben dertig tellers de plaatsen waar de **HUISZWALUWEN** in ons gebied nestelen bezocht. Er zijn 720 Huiszwaluwneesten in 67 kolonies geteld. Met de telling van dit jaar brengen we het aantal onderzoeksjaren op dertien. Door deze reeks ontstaat er een bijzonder goed beeld van deze kolonievogels in ons gebied.

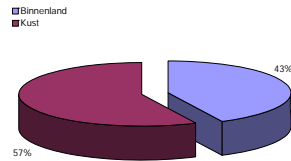
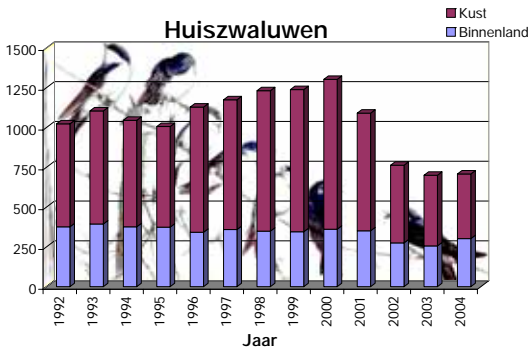
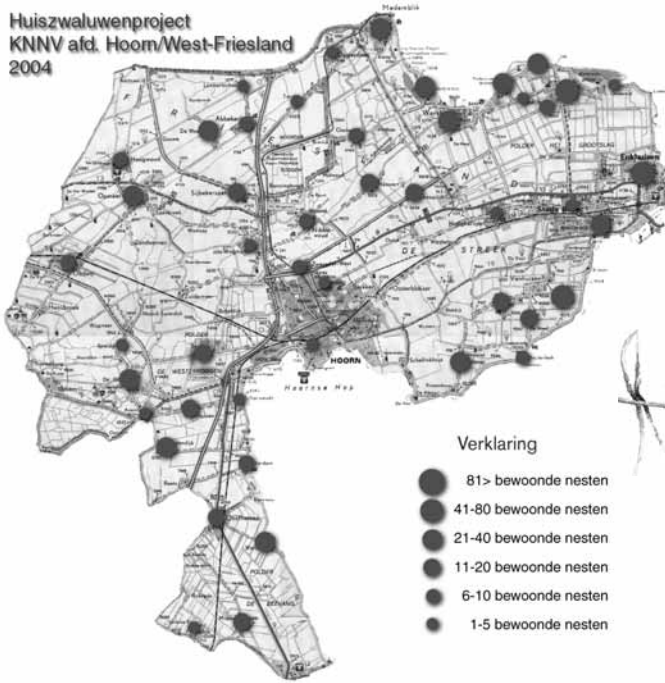
In 2004 zijn er 20 nesten meer geteld dan in 2003. Dit is een wat positiever bericht dan de voorgaande twee jaren. De **HUISZWALUWEN** stand is helaas nog steeds erg laag te noemen, zeker in verhouding tot het topjaar 2000 toen er 1.302 **HUISZWALUWEN** waren. De toe- en afname van huiszwaluwneesten over de verschillende plaatsen is weer erg wisselend.

Er valt te vermelden dat er in Andijk 103 (toename 16), De Weere 25 (toename 1), Enkhuizen 62 (afname 50), Grosthuizen / Scharwoude 15 (afname 4), Hoogwoud 7 (afname 1), Middelie 27 (toename 10), Nibbixwoud 13 (toename 3), Onderdijk 24 (toename 5), Opmeer / Spanbroek 25 (afname 3), Venhuizen 64 (afname 9), Warder 20 (toename 4), Zwaagdijk-Oost 17 (toename 2) en Zwaagdijk-West 5 (afname 1) nesten zijn geteld.

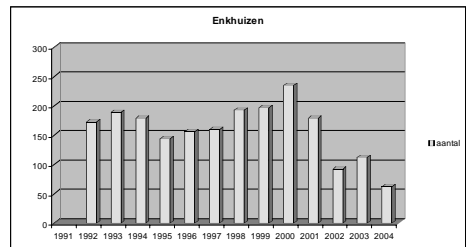
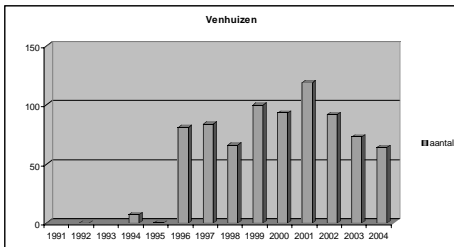
Egbert Baars

Huiszwaluwenproject
KNNV afd. Hoom/West-Friesland
2004

In het bovenstaande figuur is het percentage nesten in het binnenland en langs de kust weergegeven.

In de bovenstaande grafiek zijn de totalen over de jaren 1992 tot en met 2004 weergegeven, tevens zijn de nesten die in het binnenland en langs de kust geteld zichtbaar gemaakt.

De Hoornbloem

Dorpsstraat 10A, 1689 EV Zwaag,
☎ (0229) 23 04 19, e-mail: dehoornbloem@hoorn.knnv.nl

Een nieuwe lente en een nieuwe... kans voor tuinliefhebbers om met zaaïen de soortenrijkdom van de tuin te vergroten of nieuwe planten aan de bestaande collectie toe te voegen. Vanuit "De Hoornbloem" zijn dit jaar al honderden zakjes zaden naar liefhebbers verzonden. Steeds meer bestellingen komen per email binnen en het afdrukken van de zadenlijst is hierdoor bijna achterhaald. Het oogsten van de zaden kan nu al beginnen: wie in zijn tuin Winterakonietjes heeft wordt verzocht eens te gaan kijken of de zaden al los in de zaaddoosjes liggen. We kunnen elk beetje zaad gebruiken! Graag in een enveloppe verpakken.

Het succes van de binoculair die we op de Botanische Dag in Dronten aanboden, druppelt nog steeds door. Ook voor de komende jaarvergadering (de VV) in Delft hopen we belangstellenden aan zo'n prachtig optisch instrument te helpen voor een leuke KNNV-prijs (€ 125,-). Er zijn er inmiddels 11 verkocht en nog 4 in voorraad. Van de telescoop 20-60 x 100 met

statief hebben we er weer enkele in voorraad genomen gezien de enthousiaste geluiden van afnemers. We kunnen nog 6 KNNV'ers blij maken om voor € 400,- eigenaar te worden van dit instrument. Op de VV zal het gedemonstreerd worden. Via via kregen we nog een verrekijker Condor II 10 x 42 in handen. Voor een aantrekkelijke prijs € 85,- is deze kijker voor KNNV'ers beschikbaar - slechts éénmalig.

Op beurzen en markten bieden we een KNNV-knutselpakket aan à € 3,- Met veel natuurinformatie en leuke doe-dingen. De inhoud bevat naast enkele bouwplaten voor een mobiele en een onderwaterkijkdoos o.a. een complete set waarnemingskaarten en krantjes van de projecten die geweest zijn.

Van het lopende waarnemingsproject "ogen op steeltjes" zijn trouwens tegen vergoeding van portokosten grotere hoeveelheden kaarten en/of slakkenkrantjes te krijgen bij het KNNV-bureau in Utrecht.

Van de KNNV-ereleden Gerrit en Nel Jansma in Hoogwoud (zij runden ca. 40 jaar als vrijwilligers het KNNV-bureau) ontvingen wij enkele KNNV-publikaties. Deze kunnen tijdens werkgroepsactiviteiten, workshops e.d. geraadpleegd worden. Bedankt Gerrit en Nel!

Jan & Ina Marbus

Bijzondere waarnemingen begin 2004

Het nieuwe jaar begint met een staartje van 2004. Ad Roobeek heeft wederom niet stilgezeten en hier volgt een opsomming van de leukste waarnemingen.

Op 17 december bij de "Lutjebroeker Weel": 15 **KOLGANZEN**, 125 **BRANDGANZEN**, 46 **KLEINE-** en 166 **GROTE CANADESE GANZEN**, 1 **ROTGANS**, 1 **NONNETJE**, 15 **GROTE ZAAGBEKKEN**, 1 **HAVIK**, 5 **BUIZERDS**, 3 **TORENVALKEN**, 1 **WATERRAL**, 52 **GOUDPLEVIEREN** en 1 **WITTE KWIKSTAART**.

Op 19 december bij de Vooroever 2 **WILDE ZWANEN**, 17 **KLEINE ZWANEN**, 89 **RIETGANZEN** (ov), 2 **ROTGANZEN**, 250 **BERGEENDEN**, 80 **PIJLSTAARTEN**, 200 **SLOBEENDEN**, 70 **BRILDUIKERS**, 2 **NONNETJES**, 5 **GROTE ZAAGBEKKEN**, 4 **BLAUWE KIEKENDIEVEN**, 3 **WATERRALLEN**, 1.500 **KIEVITEN**, 1 **BONTE STRANDLOPER**, 1 **KEMPHAAN**, 1 **WITGATJE**.

De trip op 23 december bij de "Lutjebroeker Weel" bracht het volgende op: 1 **ROERDOMP** (vanaf slechts ca 10 meter!), 2.000 **SMIENTEN**, 2 **NONNETJES**, 129 **GROTE ZAAGBEKKEN**, 3 **HAVIKEN** (1p baltsend), 87 **GOUDPLEVIEREN** en 70 **GRASPIEPERS**. Op eerste kerstdag was de fietstocht goed voor 700 **WINTERTALINGEN**, 250 **BRILDUIKERS**, 2 **NONNETJES**, 6 **MIDDELSTE ZAAGBEKKEN**, 5 **BLAUWE KIEKENDIEVEN**, 33 **KEMPHANEN** en een 1 **DWERGMEEUW**.

26 december bij de Vooroever was een goede dag: 500 **FUTEN**, 5 **GEOORDE FUTEN**, 2 **KUIFDUIKERS**, 4 **KLEINE ZWANEN** (1 juv), 200 **KOLGANZEN**, 4 **BRANDGANZEN**, 1 **ROTGANS**, ca 6.000 **SMIENTEN**, 230

KRAKEENDEN, 60 **PIJLSTAARTEN**, 200 **SLOBEENDEN**, 200 **TAFELEENDEN**, 3.000 **KUIFEENDEN**, 2.000 **TOPPEREENDEN**, 250 **BRILDUIKERS**, 11 **GROTE ZAAGBEKKEN**, 5 **BLAUWE KIEKENDIEVEN** (waarvan 3 ad mannetje, dus in ieder geval 7 exemplaren in december) en 26.500 **SPREEUWEN**.

Bij "De Weelen" en omgeving: 350 **NIJLGANZEN**, 120 **BRANDGANZEN**, 4 **PATRIJZEN** en 1 **WITTE KWIKSTAART**. 29 december op de grens van Andijk en Wervershoof ca 13:45 een kwetterende **GROTE LIJSTER** in een **LIJSTERBES**.

14 januari leverde tussen de spoorlijn en de oude provinciale weg Hoorn-Enkuizen 1 **GROTE GELE KWIKSTAART** op en op 11 februari tijdens een kort bezoek aan de Vooroever 2 **IJSVOGELS** en 1 **WATERPIEPER**. In een park in Lutjebroek zat op 13 februari 1 **WITKOPSTAARTMEES** en op 22 februari vloog er een **SMELLEKEN** zuidwaarts over dit dorp.

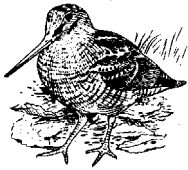
Op 26 februari leverde de Vooroever 1 **KLEINE ZILVERREIGER**, 1 mannetje **BLAUWE KIEKENDIEF**, 1 **DWERGMEEUW**, 200 **KRAMSVOGELS** en 8 **KNEUTJES**. Een **BOKJE** vloog op bij de "Lutjebroeker Weel" (langs de Gouw) op de 28ste. En als laatste van Ad's lijstje: op 3 maart 2005 langs de "Gouw" ten noorden van Grootebroek een groepje **VELDLEEUWERIKEN**.

Ik zelf mocht mij verheugen op een nieuwe ondersoort. Op 22 februari zag ik vlak bij "De Wieken" in de "Grote Waal" een **NOORDSE KAUW** en op 3 maart zat er 1 op het schoolplein bij mijn werk op het Dampten. 13 maart zag ik 's morgens op mijn

voedertafel een mannetje **ZWARTKOP** zitten. Een vroeg exemplaar als je het mij vraagt.

Een **SMELLEKEN** werd gezien op 13 januari, hij vloog langs vlak bij Beets. Op 30 januari vloog er een **SLECHTVALK** in de Beetskoog en een **SNEEUWGANS** vroeg om aandacht op 7 februari in de polder bij Edam en Warder. Ook op deze dag 176 **KLEINE ZWANEN** in de "Beetskoogpolder" en de "Grote Koog". Een **KLUUT** keek op 9 maart raar om zich heen terwijl hij met zijn dunne pootjes op het ijs belande vlak bij het "Julianapark". Dat er in dit park regelmatig **IJSVOGELS** worden gezien zal niemand onbekend in de oren klinken. Op 12 maart werden er in de "Rietkoog" 3 **KLEINE STRANDLOPERS** gezien.

Ook Freek Musman heeft weer zijn bijdragen geleverd:

Op 18 december zat er een **HOUTSNIP** bij hem voor de deur en in Hem zag hij op de 19de een **GROTE GELE KWIKSTAART**.

Tijdens zijn PTT telling vlogen er op 20 december 23 **ROTGANZEN** over bij Benningbroek, een waarneming die hij niet vaak op zijn telling daar zal hebben gedaan. Een **GEORDE FUUT** trok zijn aandacht in het "Julianapark" op de 26ste en aan de binnenkant van de dijk zat op die dag een vrouwtje **EIDEREEND** bij "Hoorn '80". Bij het "Monument" vlogen op 5 januari 23 **KLEINE RIETGANZEN** langs en op de 6de 5 **WILDE ZWANEN** en een **SNEEUWGORS**. De "Vooroever" gaf plaats aan een **WITBUIKROTGANS** op 29

januari. Een **APPELVINK** viel op op 8 februari op de "Blauwe Berg" en daar vloog ook een **GROTE GELE KWIKSTAART** maar dan op de 9de. Oosterleek was de plaats waar hij op 11 februari een Bonte kraai tegen het lijf liep en bij de kinderboerderij liep op 19 maart een paartje **NIJLGANZEN** met 8 jongen; ikzelf zag ze met 2 jongen net voor de heftige sneeuw kwam en Freek meldde mij dat er nu geen jongen meer zijn.

Ook deden 2 **PESTVOGELS** Hoorn weer aan en ze zaten voor het raam bij Freek op 3 maart. Op 9 maart vlogen er 5 **SNEEUWGORZEN** langs het monument en op de 11de zag hij een **HOUTSNIP** bij de Emmalaan. Een Kruisbek werd gezien op 15 maart bij de Sportlaan en bij het "Monument" vloog een **ZWARTKOPMEEUW** op de 16de. Als laatste zag Freek deze dag een **KLEINE STRANDLOPER** op dezelfde plaats.

Tineke Horstman meldde maar liefst 19 **PESTVOGELS** op 9 maart in Westerblokker.

Tijdens de maarttelling in "Zeevang" werden o.a. **SMELLEKEN** en **KLEINE RIETGANS** gezien. Het aantal meldingen van **GRUTTO'S** en **KEMPHANEN** nam na de sneeuwval sterk toe.

HOUTSNIPPEN werden tijdens de sneeuw vlakbij de huizen gesignaleerd op zoek naar het kleinste beetje blote grond. In Zwaag weer zingende **GROTE LIJSTER** en **HOLENDUIF**.

Jan & Ina melde op 16 maart twee **WEIDEHOMMELS** en drie **AARDHOMMELS**, op 20 maart drie **AKKER-** en **STEENHOMMELS** en op 23 maart drie **TUIN-** en **BOOMHOMMELS**.

Jan-Pieter de Krijger

Bestuur

- Voorzitter : M. Kleij, Lijndraaier 149, 1625 ZV Hoorn,
 ☎ (0229) 23 05 24, e-mail: voorzitter@hoorn.knnv.nl
- Secretaris : E.J. Baars, Yellowlaan 24, 1695 HV Blokker,
 ☎ (0229) 24 95 46, e-mail: secretaris@hoorn.knnv.nl
- Nat. hist. secr. : J.P. de Krijger, Weidemolen 98, 1622 KE Hoorn,
 ☎ (0229) 23 97 24, e-mail: n.h.secretaris@hoorn.knnv.nl
- Penningm. & Ledenadm. : A. Roobeek, P.J. Jongstraat 176, 1614 LK Lutjebroek ☎ (0228) 51 20 88,
 e-mail: penningmeester@hoorn.knnv.nl, Postgiro: 3553986
- Leden : A.L. ter Horst, Dorpsstraat 59, 1713 HB Obdam,
 ☎ (0226) 45 29 90, e-mail: anneloes59@planet.nl
 C.J.P. Schoon, Gerrit Achterberghof 75, 1628 VD Hoorn,
 ☎ 06 55101511, e-mail: cjp.schoon@quicknet.nl
 C. van der Velden, Dukaat 29, 1628 PP Hoorn,
 ☎ (0229) 23 19 10, e-mail: cor.vdvelden@wx.nl
 E. de Vroome, Veenrug 17, 1687 WN Wognum,
 ☎ (0229) 57 10 78, e-mail: de.vroome@quicknet.nl
- Erevoorzitter : J.A. Marbus, Dorpsstraat 10A, 1689 EV Zwaag,
 ☎ (0229) 23 04 19, e-mail: dehoornbloem@hoorn.knnv.nl

Coördinatoren

- Plantenwerkgroep: Willy Mantel, Schout 57, 1625 BR Hoorn, ☎ (0229) 23 05 91
- Vogelwerkgroep : Ko van Gent, Berkenweide 13, 1647 BG Berkhout,
 ☎ (0229) 24 58 85, e-mail: jt.van.gent@quicknet.nl
- Vlinderwerkgroep : Henny van der Groep, Yellowlaan 24, 1695 HV Blokker,
 ☎ (0229) 24 95 46, e-mail: info@hoorn.knnv.nl

AANMELDINGSFORMULIER – S.V.P. INLEVEREN BIJ HET BESTUUR.

Ondergetekende meldt zich aan als:

- KNNV-lid (1 persoon € 23,75 per jaar)
- Gezinslid (meer dan 1 persoon op hetzelfde adres € 30,10 per jaar)

dhr./mevr.: voorletter(s) : _____ achternaam: _____

geboortejaar : _____ telefoon : _____

adres : _____

postcode + woonplaats : _____

specialiteiten of interesse: _____

naam huisgenoot : _____

geboortejaar : _____

specialiteit of interesse : _____

NATUURLIEFHEBBER?

Enthousiast over mooie dingen die u in de natuur ontdekt heeft en wilt u die ervaring graag met anderen delen?

Of vindt u het buiten prachtig maar zou u wel wat meer willen weten over dat landschap, zo'n plant of dier.....

DOE DAN MEE MET DE KNNV! DE VERENIGING VOOR VELDBIOLOGIE.

Het is een club van actieve natuurliefhebbers.

Zo veelzijdig als de natuur, zo veel zijn de activiteiten van de KNNV!

Naast het programma van de plaatselijke/regionale afdelingen biedt de landelijke organisatie o.a.:

- het verenigingsblad Natura (6x per jaar)*
- kampen en reizen*
- allerlei werkgroepen (o.a. landschap, korstmossen)*
- publikaties voor ledenprijs*

**Het landelijk bureau is gevestigd in Utrecht.
Oudegracht 237, 3511 NK Utrecht, ☎ 030-231 47 97**

WILT U "HET HOORNBLAD" VAKER ONTVANGEN?

Gebruik dan de bon op pagina 31 en wordt lid van de KNNV-afdeling Hoorn/West-Friesland. U bent dan ook automatisch lid van de landelijke KNNV. Het kost u slechts € 23,75 per jaar.

Opzegging van het lidmaatschap melden voor 1 november bij de ledenadministratie van de afdeling.

Drukwerk

TPG Post

Port betaald
Port payé
Pays-Bas

AAN:

Afz. Ledenadm. KNNV

A. Roobeek, P.J. Jongstraat 176, 1614 LK Lutjebroek ☎ (0228) 51 20 88